

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 8Csp/238/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8516204730
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vladimír Gurka
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2019:8516204730.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudcom Mgr. Vladimírom Gurkom v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, pr. zast.: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843 žalovanému: J. Y., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom N. XX, XXX XX T., pr. zast.: Podhorský & Partners, s.r.o., Zámocká 36, 811 01 Bratislava v konaní o zvyšok nároku takto

rozhodol:

I. Súd žalobu vo zvyšku nároku **z a m i e t a** .

II. Žalobca je **p o v i n n ý** nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 %, o ktorej výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplata sumy vo výške 3 205,45 eur, úroku z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 2 000 eur od 24.10.2015 do zaplata a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 23.10.2015 bola pohľadávka uplatnená v tomto konaní postúpená postupcom Slovenskou sporiteľňou, a.s. Tomášikova 48, Bratislava na žalobcu. Právny predchodca žalobcu uzatvoril so žalovaným dňa 4.4.2013 zmluvu č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej poskytol právny predchodca žalobcu žalovanému peňažné prostriedky. Podmienky čerpania a splácania peňažných prostriedkov a ďalšie náležitosti sú uvedené v zmluve a Všeobecných obchodných podmienkach. Ďalej vyslovil názor, že zmluva obsahuje všetky znaky a spĺňa všetky podstatné náležitosti podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalovaný neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoje povinnosti. Pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia predstavovala sumu 3 205,45 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 2 000 eur, riadneho úroku vo výške 978,20 eur, úroku z omeškania vo výške 110,50 eur a poplatkov vo výške 116,75 eur. Žalovaný po postúpení pohľadávky uhradil 0 eur.

3. Na podporu svojich skutkových tvrdení pripojil k žalobe zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 4.4.2013, Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, Všeobecné obchodné podmienky spol. Slovenskej sporiteľne, a.s. účinné od 1.2.2010 (ďalej len „VOP“), oznámenie Slovenskej sporiteľne, a.s. o postúpení pohľadávky adresované žalovanému zo dňa 30.10.2015, podací hárok zo dňa 11.11.2015, zmluvu o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CE zo dňa 23.10.2015 a časť jej prílohy týkajúcej sa postúpenia pohľadávky uplatnenej v tomto konaní, oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti právneho predchodcu žalobcu adresované žalovanému zo dňa 30.9.2015 a doklad o jeho doručovaní a pokus o zmier zo dňa 24.11.2016 adresovaný žalovanému.

4. Na výzvu súdu na predloženie bližšej špecifikácie uplatňovaných úrokov a úrokov z omeškania, na vyjadrenie sa k splneniu podmienok na zosplatnenie úveru, zápočtu úhrad a na predloženie ďalších listín reagoval žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Vo svojom vyjadrení zhrnul základné náležitosti zmluvy, popísal, aké poplatky (79 eur za poskytnutie úveru, 1,65 eur za poistenie, 2,99 eur za správu úveru a 25 eur za upomienku) a úrokovú sadzbu (17,90 % ročne) mali strany zmluvy dohodnuté, uviedol, kedy a v akej výške žalovaný uhradil splátky úveru, na čo boli započítané a predložil spôsob výpočtu úrokov a úrokov z omeškania. K svojmu vyjadreniu pripojil prehľad obrátov na úverovom účte žalovaného.

5. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe poukázal najskôr na skutočnosť, že uzavretá zmluva je spotrebiteľská, preto sa má riadiť ustanoveniami Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) a nie ustanoveniami Obchodného zákonníka (ďalej aj „ObZ“), a to s poukazom na ustanovenia § 52 ods. 1, 3 a 4 OZ a zákona o spotrebiteľských úveroch. Ďalej navrhol skúmať aktívnu legitimáciu žalobcu, teda skúmať, či postúpenie pohľadávky banky je platné podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách (ďalej aj „ZoB“). Vymenoval, aké podmienky musia byť splnené na platné postúpenie pohľadávky banky v zmysle § 92 ods. 8 ZoB a vo svojom rozsiahlom vyjadrení predložil svoj výklad tohto ustanovenia. Vyslovil názor, že žalobca je povinný preukázať, že jeho právny predchodca - banka pred postúpením pohľadávky vyzvala dlžníka na splnenie jeho záväzku a dlžník napriek tomu zostal v omeškaní so splnením záväzku aspoň 90 dní. Ak tieto podmienky nie sú splnené, nemožno postúpenie pohľadávky považovať za platné a žalobcu za aktívne legitimovaného na podanie žaloby. Ďalej z § 92 ods. 8 ZoB vyvodil, že banka môže postúpiť iba tú časť záväzku, ktorá je splatná, teda iba splátky splatné v čase postúpenia alebo ak chce postúpiť pohľadávku z celého úverového vzťahu, je nevyhnutné úver vyhlásiť za predčasne splatný za splnenia podmienok v § 53 ods. 9 OZ. Ak nedošlo k predčasnej splatnosti úveru, resp. k výpovedi zmluvy o úvere, alebo k odstúpeniu od nej, mohla banka postúpiť iba pohľadávku zodpovedajúcu nesplácanému dlhu. Ak banka napriek tomu postúpila celú pohľadávku, postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 ZoB. Ďalej uviedol, že text zmluvy, kde je iba stručne a bez bližšej špecifikácie uvedené, že v prípade akéhokoľvek porušenia je banka oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, nemožno považovať za dohodu o možnosti zosplatnenia pohľadávky z úveru v zmysle § 565 OZ. Pred dorúčením špecifikácie výpočtu jednotlivých položiek dlžnej sumy žalovanému žalovaný namietal, že žalobca žiadnymi dôkazmi nepreukázal, aká je skutočná výška dlhu. Na záver namietol premlčanie vychádzajúc z čl. 7.6.1 písm. a) VOP, ktorý upravoval, že banka je oprávnená pri omeškaní viac ako 10 dní vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, pričom vychádzal z výkladu § 101 a 103 OZ, z ktorých vyvodil, že premlčacia doba začína od momentu, kedy sa právo „mohlo“ prvýkrát uplatniť, nie kedy ho veriteľ „mohol“ uplatniť. Navrhol preto žalobu zamietnuť.

6. Žalobca v replike vyslovil názor, že jeho právny predchodca splnil všetky podmienky na platné postúpenie pohľadávky banky v zmysle § 92 ods. 8 ZoB. Uviedol, že žalovaný bol v omeškaní so splnením čo len časti svojho záväzku viac ako 90 dní a zároveň bolo preukázané, že právny predchodca žalobcu opakovane vyzval žalovaného na úhradu dlžných splátok, a to výzvou zo dňa 9.9.2015 a 30.9.2015. Ďalej poukázal na to, že predložil oznámenie postupcu adresované žalovanému spolu s podacím hárkom, čo zakladá jeho aktívnu legitimáciu. V tomto smere poukázal na niektoré rozhodnutia slovenských krajských súdov a NS SR. K platnosti postúpenia pohľadávky podľa § 92 ods. 8 ZoB ešte doplnil, že toto ustanovenie nemožno spájať s aktívnou legitimáciou žalobcu, pretože ide o ustanovenie, ktoré upravuje výnimky z bankového tajomstva, nie podmienky na platné postúpenie pohľadávky, čomu nasvedčuje aj to, že v § 4 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch účinnom ku dňu uzavretiu zmluvy bol odkaz iba na § 524 OZ, nie aj na § 92 ods. 8 ZoB. Zároveň vyslovil názor, že porušenie tohto ustanovenia má za následok administratívnu zodpovednosť banky, nie neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, v súvislosti s čím poukázal aj na niektoré rozhodnutia súdov. Takisto poukázal na to, že omeškanie žalovaného trvalo viac ako 1 rok. V súvislosti s platnosťou postúpenia pohľadávky banky poukázal aj na § 89 ods. 1 ZoB a bod 19.16. VOP, v ktorom je vyjadrený súhlas žalovaného s postúpením pohľadávky kedykoľvek, komukoľvek a bez výzvy. Aj v tomto smere citoval z niektorých rozhodnutí slovenských súdov. K vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru uviedol, že sa nestotožňuje sa s tým, že by jeho právny predchodca nedodrжал § 53 ods. 9 OZ, lebo poslal žalovanému výzvu pred zosplatnením úveru a následne úver zosplatnil. Citoval pritom z komentára k § 53 ods. 9 OZ vydaného spol. Iura Edition spol. s r.o. od PLANK K. a kol. z r. 2009. K námietke premlčania uviedol, že k mimoriadnej splatnosti došlo dňa 30.9.2015, žaloba bola podaná v decembri 2016, t.j. nárok nie je premlčaný.

7. Žalovaný v duplike uviedol, že výzva zo dňa 9.9.2015 nebola nikdy doručovaná ani zasielaná, táto je vytlačaná zo systému bez jej zaslania. Výzvy uvádzané žalobcom netreba zamieňať, každá má iný význam, pričom výzva z 9.9.2015 je presne tou, ktorú uvádza § 92 ods. 8 ZoB a je predpokladom pre postúpenie pohľadávky banky. Nemožno tvrdiť, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru podľa § 53 ods. 9 OZ je výzvou banky podľa § 92 ods. 8 ZoB. Nesúhlasil s tým, že medzi výzvou pred postúpením a samotným postúpením nemusí uplynúť 90 dní. Ďalej zopakoval argumenty ohľadne platnosti postúpenia pohľadávky a podmienok podľa § 92 ods. 8 ZoB, ktoré už uviedol vo vyjadrení k žalobe. Súhlas žalovaného s postúpením pohľadávky, ktorý žalobca vyvodzoval z VOP, považoval žalovaný za neplatný, keďže ide o rozpor s kogentným ustanovením § 92 ods. 8 ZoB a žalovanému toto ustanovenie nebolo vysvetlené, pričom spotrebiteľ by sa týmto vzdával svojich práv do budúcnosti. Takisto zopakoval námietku neurčitosti nároku žalobcu a neexistencie dohody o možnosti predčasne zosplatiť úver. Formulárové ustanovenie vo VOP so súhlasom žalovaného nebolo individuálne dojednané a takéto dojednanie nemožno považovať za platné. Pri jednotlivých bodoch vyjadrenia poukazyval aj na niektoré rozhodnutia slovenských súdov.

8. Ešte pred pojednávaním na súde prvej inštancie doručil právny zástupca žalobcu výzvu zo dňa 9.9.2015 spolu s podacím hárkom preukazujúcim odoslanie tejto výzvy žalovanému, ktoré súd doručil protistrane pred pojednávaním.

9. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní vyhlásil vo veci rozsudok, ktorým zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 3 019,95 eur, úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 2 000 eur od 24.10.2015 do zaplatenia, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti týkajúcej sa zaplatenia časti kapitalizovaných úrokov z omeškania súd žalobu zamietol a rozhodol o nároku na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie vychádzal pri svojom rozhodnutí z toho, že právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere za podmienok uvedených v zmluve. Keďže žalovaný riadne a včas neplatil dohodnuté splátky, právny predchodca úver vyhlásil za predčasne splatný. Súd prvej inštancie uzavrel, že strany si dohodli možnosť vyhlásenia úveru za predčasne splatný a že právny predchodca dodržal všetky podmienky na vyhlásenie úveru za predčasne splatný podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, teda preukázateľne odoslal žalovanému výzvu pred zosplatením úveru s upozornením na možnosť žiadať predčasné zosplatenie úveru a následne po tom, ako žalovaný na uvedenú výzvu nereagoval, zaslal mu právny predchodca žalobcu aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti. Podobne súd prvej inštancie vyhodnotil, že pri postúpení pohľadávky žalobcovi boli splnené všetky podmienky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, pričom v rozsudku uviedol aj dôvody, pre ktoré ustálil, že lehota omeškania 90 dní so splatením dlhu dlžníkom je lehotou, ktorá musí uplynúť ku dňu postúpenia pohľadávky, nie od doručenia výzvy veriteľa na úhradu dlžnej časti záväzku, pričom sa zaoberal aj rozhodnutím NS SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 (v bode 31 odôvodnenia). Žalobu považoval súd prvej inštancie za nedôvodnú len v časti úroku z omeškania vypočítaného percentuálne vo vyššej výške, ako to upravuje Občiansky zákonník a jeho vykonávací predpis.

10. Na základe odvolania žalovaného, v ktorom namietal absenciu preukázania doručenia výzvy z 8.9.2014, ale predovšetkým nedodržanie podmienok meškania s úhradou splátok minimálne 90 dní, ktorá má plynúť až po preukázateľnom odoslaní, resp. doručení výzvy banky na úhradu dlžnej časti záväzku, bol spis predložený na rozhodnutie odvolaciemu súdu. Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 1Co/14/2019 zo dňa 12.3.2019 zrušil rozsudok vo výroku, ktorým bolo žalobe vyhovieť a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vrátil vec súd prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že skúmanie vecnej legitímácie je imanentnou súčasťou súdneho konania. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Odvolací súd sa nestotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie pokiaľ ide o skutočnosť, od kedy začína plynúť lehota 90 dní v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Z tohto ustanovenia odvolací súd vyvodil, že omeškanie dlžníka začína plynúť až po preukázateľnom zaslaní písomnej výzvy banky dlžníkovi. Súd prvej inštancie preto vec nesprávne právne posúdil a jeho rozhodnutie je tiež nepreskúmateľné, lebo sa nevysporiadal s právne významnou judikatúrou (rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/147/2017), pričom táto nepreskúmateľnosť dosahuje intenzitu nesprávneho procesného postupu znemožňujúceho strane, aby uskutočnila jej patriace práva v takej miere, že tým dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces. Odvolací súd ďalej uviedol, že úlohou súdu prvej inštancie bude opätovne rozhodnúť o nároku žalobcu po opätovnom posúdení splnenia podmienok na platné postúpenie pohľadávky, ktoré majú vplyv na aktívnu legitímáciu žalobcu s akcentom na právny názor odvolacieho súdu.

11. Súd po vrátení spisu z odvolacieho súdu nariadil vo veci pojednávanie a doručil im rozhodnutia odvolacieho súdu. Zároveň strany vyzval, či vzhľadom na uznesenie odvolacieho súdu, majú nejaké návrhy na doplnenie dokazovania. Strany žiadne návrhy na doplnenie dokazovania nepredložili.

12. Právni zástupcovia strán sporu ospravedlnili neúčast' svojich klientov na pojednávaní s tým, že títo súhlasia s prejednaním veci aj v ich neprítomnosti. Súd preto prejednal vec aj v neprítomnosti strán sporu. Obaja právni zástupcovia na pojednávaní trvali na svojich doterajších písomných a ústnych vyjadreniach a nemali žiadne ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania.

13. Súd sa oboznámil so skutkovými tvrdeniami strán sporu a na základe vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi predloženými žalobcom tak, ako súd uvedené vyššie (v bode 3, 4 a 8 odôvodnenia), zistil tento skutkový stav:

14. Právny predchodca žalobcu, spol. Slovenská sporiteľňa, a.s., uzavrel dňa 4.4.2013 so žalovaným úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXX. Na základe tejto zmluvy právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver vo výške 2 000 eur. Žalovaný sa zaviazal splatiť úver v 84 mesačných splátkach vo výške 48,92 eur mesačne splatných k 20. dňu so splatnosťou prvej splátky dňa 20.5.2013 a poslednej splátky dňa 20.4.2020. Ročná úroková sadzba bola určená ako fixná vo výške 17,90 % ročne, v ktorej bola zohľadnená zľava vo výške a za podmienok uvedených vo zverejnení, ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) bola v zmluve uvedená vo výške 24,22 %, priemerná RPMN vo výške 19,59 % a celková čiastka spojená s úverom vo výške 3 953,19 eur. Ďalej si strany dohodli poplatky vo výške 79 eur za spracovanie úveru, 2,99 eur za správu úveru a poistné vo výške 1,65 eur, ktoré bolo zahrnuté v mesačnej splátke. Žalovaný uhradil počas právneho vzťahu iba sumu vo výške 48,92 eur dňa 21.5.2013 a sumu 2,16 eur dňa 20.6.2013, ktoré boli započítané na poplatky. Iné platby nevykonal. Dňa 9.9.2015 vyhotovil právny predchodca žalobcu výzvu adresovanú žalovanému, ktorou ho vyzval na úhradu dlžných splátok. Túto výzvu odoslal právny predchodca na adresu žalovaného dňa 10.9.2015. Dňa 30.9.2015 vyhotovil právny predchodca žalobcu oznámenie adresované žalovanému, ktorým mu oznámil vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 29.9.2015 a vyzval ho na zaplatenie sumy 3 172,02 eur v lehote do 15 dní. Toto oznámenie prevzal žalovaný dňa 5.10.2015. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CE zo dňa 23.10.2015 bola pohľadávka z úverovej zmluvy postúpená žalobcovi, čo bolo žalovanému oznamované právnym predchodcom žalobcu, ktorý oznámenie odoslal 11.11.2015. Podľa prílohy k tejto zmluve celková pohľadávka ku dňu postúpenia predstavovala 3 205,45 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 2 000 eur, riadneho úroku vo výške 978,20 eur, úroku z omeškania spolu vo výške 110,50 eur a poplatkov vo výške 116,75 eur. Žalobca pokusom o zmier zo dňa 24.11.2016 vyzval žalovaného na úhradu dlhu.

15. Súd po zhodnotení vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

16. Podľa § 497 ObZ, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

17. Podľa § 1 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase podpísania zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

18. Podľa § 2 písm. a), b) a d) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase podpísania zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,

b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

19. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

20. Podľa § 52 ods. 1 OZ účinného v čase podpísania zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

21. Podľa § 52 ods. 3 OZ účinného v čase podpísania zmluvy, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

22. Podľa § 52 ods. 4 OZ účinného v čase podpísania zmluvy, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

23. Podľa § 53 ods. 9 OZ účinného od 1.7.2011, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

24. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

25. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

26. Vzhľadom na skutočnosť, že strany sporu po rozhodnutí odvolacieho súdu nenavrhlí žiadne ďalšie dôkazy, vo vzťahu ku charakteru právneho vzťahu medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným dospel súd prvej inštancie k rovnakému záveru, ako v prvom rozsudku vydanom veci, teda uzavrel, že právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere vychádzajúc z povahy zmluvných strán, keď právny predchodca žalobcu konal v rámci predmetu svojho podnikania, kým žalovanému bol úver poskytnutý ako fyzickej osobe nepodnikateľovi, ako aj z obsahu zmluvy o úvere, ktorá napĺňa znaky spotrebiteľského úveru a ktorá obsahovala aj všetky náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podstatné pre posúdenie výhodnosti úveru pre žalovaného. Táto skutočnosť ani nebola sporná.

27. Podobne súd prvej inštancie zotrval aj na názore, že boli splnené podmienky pre zosplatenie úveru v zmysle cit. § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ. Pokiaľ ide o dohodu medzi stranami ohľadne možnosti vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru v zmysle § 565 OZ, súd dospel k záveru, že táto dohoda je obsiahnutá v čl. II bode 10 zmluvy o úvere. V tomto ustanovení je síce príkladmo uvedené iba jedno z možných porušení, ale je v ňom uvedené práve porušenie povinnosti dlžníka riadne a včas splácať pohľadávku. Z tohto ustanovenia žalovaný ako dlžník mohol jednoznačne vyvodiť, aké následky môže veriteľ vyvodiť v prípade, ak nebude riadne a včas splácať úver, okrem iného aj možnosť predčasného zosplatenia úveru. Toto ustanovenie vzhľadom na jeho formuláciu (minimálne vo vzťahu k porušeniu povinnosti riadne splácať úver) považoval súd za dostatočne určité. Námitky žalovaného v tomto smere preto nepovažoval za dôvodné.

28. Ohľadne zosplatnenia úveru potom súd skúmal splnenie podmienok upravených v § 53 ods. 9 OZ. Z predložených listinných dôkazov mal súd preukázané, že pred vyhlásením predčasnej splatnosti úveru zaslal právny predchodca žalobcu žalovanému výzvu na úhradu dovtedy dlžných splátok zo dňa 9.9.2015. V tejto výzve bol žalovaný poučený aj o oprávnení banky vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, čím stratí možnosť zaplatiť úver v splátkach. Z dokladu o odoslaní tejto výzvy súd mal preukázané, že táto výzva sa dostala do dispozičnej sféry žalovaného. Takýto doklad o splnení jednej podmienky v zmysle § 53 ods. 9 OZ, t.j. o zaslaní výzvy pred vyhlásením úveru za predčasne splatný, súd považoval za dostatočný, keďže tento preukazuje, že výzva bola vyhotovená a odoslaná dlžníkovi, ktorý mal možnosť sa s ňou oboznámiť. Je vecou dlžníka, či si takúto výzvu prevezme, ale pasivita dlžníka v tomto smere nemôže ísť na ťarchu veriteľa, ktorý mu výzvu zaslal. Keďže žalovaný dlh neuhradil, následne právny predchodca žalobcu úver predčasne zosplatnil, pričom v oznámení vyzval žalovaného na úhradu celého zostatku úveru. Toto oznámenie si žalovaný prevzal, a to na rovnakej adrese, na ktorú mu necelý mesiac predtým bola zaslaná výzva pred zosplatnením. Týmito výzvami mal súd preukázané splnenie zákonných podmienok na zosplatnenie úveru, ktoré preto súd považoval za platné a právny predchodca žalobcu mohol potom postúpiť celú pohľadávku z úverového vzťahu na žalobcu.

29. V zmysle pokynu odvolacieho súdu ďalej súd prvej inštancie skúmal, či boli splnené aj podmienky na platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 ZoB. V tomto smere sa súd stotožnil s argumentáciou žalovaného pokiaľ ide o to, že na platné postúpenie pohľadávky musia byť splnené podmienky v zmysle § 92 ods. 8 ZoB a v prípade ich nesplnenia nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky (v tomto smere zaujali stanovisko už aj 4 senáty NS SR vo svojich rozhodnutiach). Po uzavretí, že pohľadávka banky bola v čase postúpenia splatná v celom rozsahu súd skúmal, či bola splnená aj podmienka písomnej výzvy pred postúpením pohľadávky a omeškanie žalovaného aspoň 90 dní.

30. Krajský súd v Prešove v zrušujúcom rozhodnutí vyslovil vyššie uvedený právny názor popísaný v bode 10 tohto odôvodnenia. Súd prvej inštancie je viazaný vyššie uvedeným názorom Krajského súdu v Prešove (aj keby mal na vec iný právny názor). Po vykonanom dokazovaní mal súd prvej inštancie preukázané, že žalovanému boli v súvislosti so zosplatnením úveru zaslané dve výzvy, a to 10.9.2015, ktorá sa pri bežnom poštovom styku mohla dostať do dispozičnej sféry žalovaného najskôr dňa 12.9.2015 a oznámenie o mimoriadnej splatnosti úveru s výzvou na úhradu celého dlhu, ktoré bolo žalovanému doručené dňa 5.10.2015. Obe podľa názoru súdu prvej inštancie spĺňajú podmienku písomnej výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Vo vzťahu k posúdeniu plynutia 90 dňovej lehoty s omeškaním žalovaného, ak by súd zobral do úvahy aj najskorší termín, kedy sa prvá výzva mohla dostať do dispozičnej sféry žalovaného (čo je najdlhšie možné obdobie pre posúdenie splnenia lehoty 90 dní v zmysle cit. § 92 ods. 8 zákona o bankách), je zrejmé, že od tohto dňa (t.j. najskôr od 12.9.2015) do dňa uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky na žalobcu (t.j. do 23.10.2015) neuplynula lehota 90 dní upravená v cit. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Vzhľadom na uvedený názor odvolacieho súdu súd prvej inštancie uzavrel, že neboli splnené podmienky na platné postúpenie pohľadávky banky na žalobcu, pretože došlo k porušeniu uvedeného zákonného ustanovenia s priamym dopadom na platnosť postúpenia pohľadávky v zmysle § 39 OZ. Ak bolo postúpenie pohľadávky neplatné, neprešla pohľadávka uplatnená v tomto konaní na žalobcu a žalobca potom nie je v danej veci aktívne legitimovaný. Následkom nedostatku aktívnej legitimácie žalobcu v konaní je zamietnutie žaloby. Súd preto žalobu v celej zostávajúcej časti, ktorá ostala predmetom sporu po rozhodnutí odvolacieho súdu (teda o zaplatenie celej pohľadávky s výnimkou časti, v ktorej bola žaloba v prvom rozsudku súdu prvej inštancie zamietnutá), zamietol.

31. O nároku na náhradu trov konania žalobcu súd rozhodol v súlade s § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 256 ods. 1 C.s.p. Žalovaný bol v konaní v celom rozsahu úspešný (žaloba bola v časti zamietnutá v prvom rozsudku súdu prvej inštancie a v poradí druhým rozsudkom súdu prvej inštancie bola žaloba zamietnutá aj v zostávajúcej časti), teda má nárok na plnú náhradu trov konania voči žalobcovi. O výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z.